Dosarul nr.21r-1547/24
1-21093298-02-21r-03092024

**D E C I Z I E**

18 iulie 2025 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Beșelea Eugeniu
Chiroșca Igor

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul Penitenciarului nr.4 Cricova declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1291/2023 din 14 august 2024.

**Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.**

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

**A C O N S T A T A T:**

**1.** La data de 04.05.2023 prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana a parvenit decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08.12.2022, prin care s-a admis recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 februarie 2022, privindu-l pe Oleg Postolachi și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

**2.** Drept motiv de casare a încheierii instanței de fond din 22.02.2022, instanța de Apel a reținut că, instanța de fond a admis la caz erori de calcul la aplicarea prevederilor art.$473^4$ alin.(6) Codul de procedură penală, or a redus pedeapsa condamnatului, cu 276 zile, pentru perioada de 138 zile în care condamnatul cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv. În această ordine de idei, Colegiul Penal constată, că instanța de fond a aplicat eronat această formulă de calcul, prin interpretarea greșită a prevederilor art.385 alin.(5) Codul de procedură penală, care prevede că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind

condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

**3.** La 21 iunie 2021 avocatul Călin Melinteanu, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale condamnatului Oleg Postolachi a înaintat judecătorului de instrucție prezenta plângere împotriva administraţiei instituției penitenciare nr.13 mun. Chișinău, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art.$473^4$ alin.(4) din Codul de procedură penală.

**4.** În motivare a menționat că, prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 01.12.2020 Oleg Postolachi, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Codul penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.90 alin.(10) Codul penal și conform art.85 alin.(1) Codul penal, a-i adăuga parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință lui Oleg Postolachi pedeapsa rămasă neexecutată, stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14.06.2019 și a-i stabili definitiv lui Oleg Postolachi o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Pe parcursul aflării în arest preventiv Oleg Postolachi a fost deținut în condiții inumane și degradante de detenție în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, celulele de detenție nefiind adaptate condițiilor de deținere a persoanelor în arest preventiv. Celulele în care s-a aflat erau insalubre, supraaglomerate, pereții erau umezi, tavanele erau mucegăite, ventilația în cameră nu era funcțională etc., ceea ce contravine regulilor igienice. Astfel pe perioada aflării în arest preventiv în penitenciarul Nr. 13 mun. Chișinău, lui Oleg Postolachi iau fost încălcate drepturile privind condițiile de detenție garantate de art. 3 CEDO și pct. 464 din HG nr. 583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați. Postolachi Oleg nu a fost asigurat cu spațiu de cazare de mărime minimă de 4 metri pătrați cuveniți, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții. Solicită constatarea condițiilor precare de detenție din Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, pentru toată perioada în care s-a aflat deținut,

începând cu data reținerii, reducerea pedepsei condamnatului Oleg Postolachi, pentru perioada detenției în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamental, în calitate de prevenit și condamnat.

**5.** Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, reprezentantul Penitenciarul nr. 4 Cricova a depus recurs prin care solicită casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1291/2023 din 14 august 2024, pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatului privind împotriva administratei instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție în partea ce ține de constatarea faptului de deținere a lui Postolachi Oleg în condiții precare, de a fi respinsă ca neîntemeiată.

**6.** Conform art.447 alin.(1) și (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*. Participanții au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe sau completări la cererea de recurs. Astfel, examinarea cauzei a avut loc fără prezența părților la proces.

**7.** Colegiul penal al Curții de Apel Centru, examinând hotărârea atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, consideră necesar de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1291/2023 din 14 august 2024, menținând încheierea atacată fără modificări, din următoarele considerente.

**8.** Conform art.448 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs*. Potrivit art.449 alin.(1), pct. (1), lit. a) Codul de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

**9.** Conform prevederilor art.469 alin. (1), pct. $17^1$) Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.*

**10.** În conformitate cu prevederile art. 470 alin. (1) Codul de procedură penală, *chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4),*

*6)–16), 17[1]) și 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.*

**11.** Colegiul penal atestă că prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iulie 2021, Oleg Postolachi, a fost condamnat în baza art.190 alin.(1) din Codul penal, conform art.84 alin.(4) din Codul penal, pedeapsa definitivă fiindu-i aplicată de 5 ani 10 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

**12.** Potrivit materialele dosarului personal al condamnatului urmează că, începutul executării pedepsei condamnatului se consideră din 11.07.2020 și până la 10.05.2026. În plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenţie în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

**13.** În continuare, Colegiul Penal reține că, potrivit materialelor cauzei și a raportului administrației Penitenciarului nr. 4 Cricova, se atestă că, condamnatul Oleg Postolachi a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău pe perioada de timp: 16.07.2020 – 31.12.2020, ulterior la 31.12.2020 a fost transferat pentru executarea pedepsei în Penitenciarul nr. 4 Cricova.

**14.** În acest sens, după cum s-a reiterat supra, plângerea depusă de condamnatul Oleg Postolachi este depusă pe parcursul detenției în condiții pe care le consideră precare, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la faptul că art.473[2], art.473[3] și art.473[4] Codul de procedură penală, au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constată că, prevederile art.473[2] alin.(5) din Codul de procedură penală, au fost respectate pe deplin.

**15.** De asemenea, faptele invocate de Oleg Postolachi s-au confirmat, acestea purtând un caracter probat, de referință la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău. Totodată, administrația instituției penitenciare nu a probat faptul că i-a asigurat deținutului Oleg Postolachi condiții decente de trai în perioada aflării lui în custodia statului în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a prevederilor art. 3 CEDO, or, argumentele enunțate în raportul menționat supra, despre asigurarea minimului necesar, poartă un caracter evident declarativ, care nu corespund standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului.

**16.** Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți

democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (*cauza Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).* La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (*cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).*

**17.** Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13.09.2005, § 80). Ținând cont de cele expuse supra, instanța de judecată a dat o apreciere condițiilor de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.” Așadar, Oleg Postolachi, în plângerea înaintată, a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade de timp, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în condiții inumane și degradante.

**18.** La analiza condițiilor de cazare a deținutului, instanța de judecată a făcut trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că ”Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții”. Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru prevenirea torturii, membrii Consiliului au

făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

**19.** Contrar recomandărilor precitate, studiind raportul prezentat de către administrația instituției penitenciare, instanța a stabilit că, informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut Oleg Postolachi în Penitenciarul nr.13 Chișinău, se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare.

**20.** Așa fiind, prin prezentarea de către administrația penitenciarului a datelor privind suprafața celulelor în care Oleg Postolachi a fost cazat, ultima a recunoscut aflarea deținutului în Penitenciarul nr.13 Chișinău, în celule în care nu dispunea de 4 m2 , ceea ce evident, este sub minimul acceptabil.

**21.** La fel, prin raportul prezentat de către administrația penitenciarului a datelor privind suprafața celulelor în care Oleg Postolachi a fost cazat în Penitenciarul nr.4 Cricova, ultimul nu a prezentat date concrete cu referire la suprafața căruia i-a revenit condamnatului în cauză, or, lipsa menționării în raport a suprafeței din celulă ce i-a revenit lui Oleg Postolachi, denotă în opinia instanței de judecată doar confirmarea afirmației condamnatului cu privire la supraaglomerarea celulei cu persoane deținute pentru ispășirea pedepsei.

**22.** Astfel, în perioada de referință, condamnatul s-a aflat începând cu 16.07.2020 – 27.07.2020, în celula nr. 81, cu dimensiunea de 23,8 m2, iar ulterior, în perioada 27.07.2020 – 14.09.2020, a fost deținut în celula nr. 93, cu dimensiunea de 23,4 m2; începând cu 14.09.2020 – 16.10.2020, în celula nr. 104, cu dimensiunea de 44,9 m2, în perioada 16.10.2020 – 31.12.2020, a fost deținut în celula nr. 94, cu dimensiunea de 32,1 m2, începând cu 31.12.2020 – prezent (data transferării în Penitenciarul nr. 4 Cricova), fiind repartizat în sectorul nr. 2.

**23.** Deci, în perioada de referință, condamnatul Postolachi Oleg s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, în condiții ce corespund minimului necesar, lipsind cu desăvârșire careva date despre celulele în care a fost deținut, numărul de

deținuți, sau spațiul efectiv care revenea unui singur condamnat în celulele respective. Circumstanţele enunțate fac imposibilă aprecierea condițiilor de detenție în raport cu aspectul ce ține de spațiul minim per deținut.

**24.** În cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum şi în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul art. 3 al Convenţiei, în special cînd ea durează perioade lungi de timp, aşa cum se reține în cazul autorului plîngerii, care a fost deținut o perioadă de aproximativ jumătate de an în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău. E de reținut și faptul că, în cazurile anterioare, în care reclamanții au avut la dispoziție mai puțin de 3 m2, de spațiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încît să justifice, în sine, constatarea încălcării art. 3 din Convenție (*Sulejmanovic c. Italiei, 16.07.2009, §51; Lind c. Rusiei, 6.12.2007, §59*).

**25.** Având în vedere că la soluționarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanță a încălcărilor privind condițiile de detenție care au afectat grav drepturile condamnatului, ci și stabilirea unei reduceri a pedepsei, în dependență de gradul și intensitatea suferințelor, în continuare instanța va analiza și celelalte alegații invocate de către petent în plângerea depusă.

**26.** Urmează a se reține că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 30 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05-11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că, în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale şi igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient şi totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-şi mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

**27.** În aceeași ordine de idei, în ultimul raport al Consiliului pentru Prevenirea Torturii (pentru anul 2017), care este un mecanism național pentru prevenirea torturii din Republica Moldova s-a constatat că, majoritatea izolatoarelor disciplinare vizitate, inclusiv în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, sunt într-o stare deplorabilă și ar putea fi calificate ca condiții inumane și degradante. Așa fiind, instanța reține că, de către instituția penitenciară nu au fost prezentate suficiente

date și probe ce ar fi confirmat respectarea prevederilor legale în partea dată, fapt ce condiționează concluzia că, condamnatul a fost deținut în celule în care dispunea de mai puțin de 4 m2, ceea ce evident, este sub minimul acceptabil. Astfel, instanța consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

**28.** În această ordine de idei, Colegiul penal alăturat instanței de judecată constată cu certitudine că nu au fost confirmate prin probe pertinente și concludente că condițiile de detenție nu sunt contrar articolului 3 din Convenție. Subsecvent, Colegiul penal reține că, alegațiile reprezentatului Penitenciarului, la aceste aspecte, sunt declarative şi lipsite de suport probatoriu.

**29.** În această ordine, se atestă că, situația de fapt invocată de către condamnatul Postolachi Oleg privind condițiile precare de detenție în Penitenciarul nr.13 Chișinău și-au găsit confirmare. Prin urmare Colegiul penal susține concluzia primei instanțe prin care plângerea în partea constatării încălcării prevederilor art. 3 din CEDO în cadrul executării pedepsei în Penitenciarul nr.13 Chișinău este întemeiată și urmează a fi admisă.

**30.** Prin prisma prevederilor legale pre citate, având în vedere distincția normelor procedural penale aplicabile, instanța reiterează că, Oleg Postolachi s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău în condiții precare de detenție pe perioada: 16.07.2020 – 31.12.2020, în total pentru o perioadă de 168 zile.

**31.** Mai mult ca atât, instanța reține că, condamnatul Oleg Postolachi a fost eliberat din detenție, astfel în privința acestui nu mai poate fi aplicată reducerea pedepsei în temeiul art.$473^4$ alin.(4) Codul de procedură penală.

**32.** Pe cale de consecință, instanța de recurs consideră că plângerea formulată poartă un caracterul întemeiat și fondat privind condițiile inumane și degradante de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, iar în acest context, instanța de judecată va admite parțial aceasta plângere, în vederea reparării dreptului condamnatului de detenție în condiții conforme de detenție, și cu respectarea rigorilor art. 3 CEDO.

**33.** Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

**34.** Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

**35.** Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge ca nefondat recursul Penitenciarului nr. 4 Cricova, reținând în acest sens că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1291/2023 din 14 august 2024, este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

**36.** În conformitate cu prevederile art.469-471 Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

**D E C I D E:**

Se respinge ca nefondat recursul Penitenciarului nr.4 Cricova, și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1291/2023 din 14 august 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător Beșelea Eugeniu

judecător Chiroșca Igor